

Analiza

Asociației Promo-LEX
asupra Activităților Comisiilor
Parlamentare (CJNI, CAPDR, CDORI)
ianuarie - februarie 2024

Promo-LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

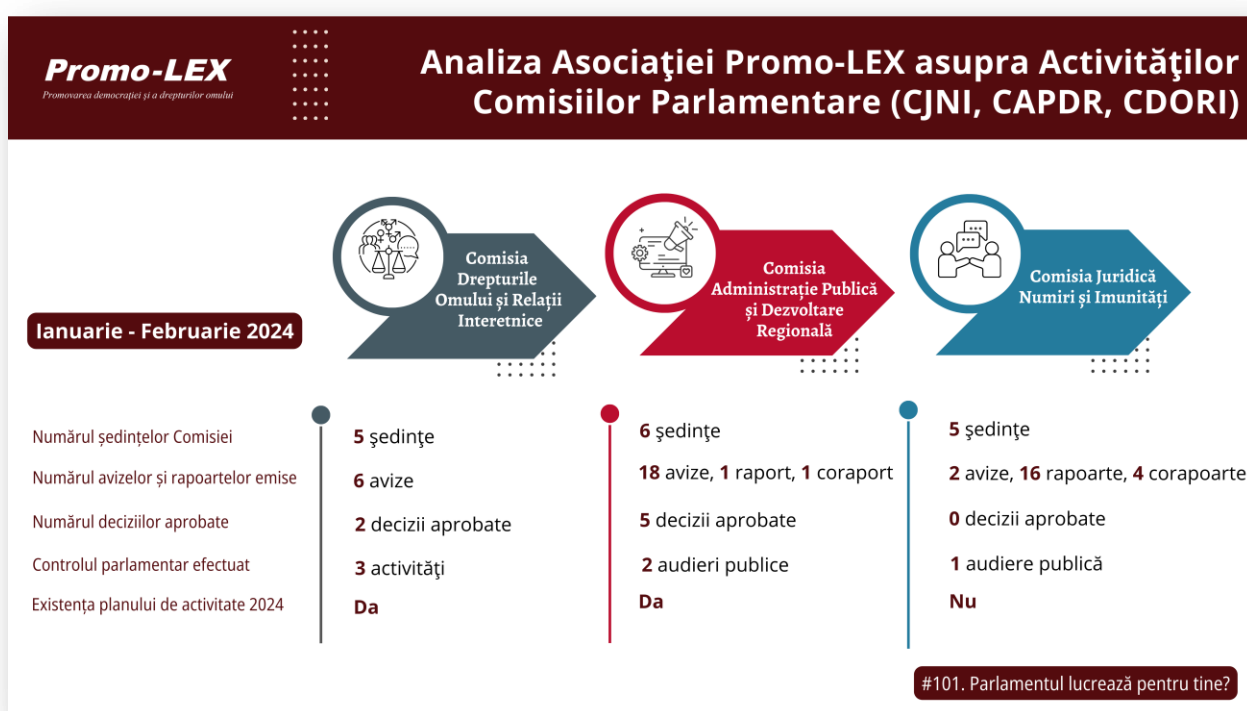
USAID

FROM THE AMERICAN PEOPLE

Analiza activităților Comisiei Juridice, Numiri și Imunități (CJNI), Comisiei Administrație Publică și Dezvoltare Regională (CAPDR), Comisiei Drepturile Omului și Relații Interetnice (CDORI) pentru lunile ianuarie - februarie 2024

De la începutul sesiunii de primăvară, Comisiile Permanente ale Parlamentului au desfășurat un șir de activități în cadrul procesului legislativ.

Tabel privind activitatea CJNI, CAPDR și CDORI în perioada ianuarie-februarie 2024

În urma analizei activității comisiilor (CDORI, CAPDR, CJNI), am constatat, și de această dată, mai multe nereguli/neclarități în cadrul desfășurării activităților. Însă trebuie să remarcăm că au existat și anumite aspecte pozitive. Potrivit paginilor web a Parlamentului (www.parlament.md, new.parlament.md), în această perioadă au fost efectuate următoarele acțiuni:

- ❖ **CDORI** – Au avut loc 5 ședințe în cadrul cărora au fost avizate 6 proiecte de acte normative, aprobate 2 decizii, s-au efectuat 3 activități de control parlamentar și a fost aprobat și publicat [Planul de Acțiuni a Comisiei pentru drepturile omului și relații interetnice pentru anul 2024](#).

31.01.2024 - Aprobarea Planului de Acțiuni al Comisiei drepturile omului și relații interetnice pentru anul 2024.

31.01.2024 - Vizită inopinată la o entitate a statului în contextul realizării funcției de control parlamentar, stabilit în Planul de acțiuni al Comisiei pentru anul 2024. Scopul vizitei: monitorizarea asigurării protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

13.02.2024 - Controlul parlamentar privind monitorizarea mecanismelor de asigurare a dreptului la viață (art.2 CEDO) a persoanelor aflate în custodia poliției.

21.02.2024 – S-au avizat 6 proiecte de acte normative și a fost aprobată o [Decizie](#) cu privire la controlul parlamentar privind monitorizarea mecanismelor de asigurare a dreptului la viață (art.2 CEDO) a persoanelor aflate în custodia poliției. Prin decizie au fost formulate mai multe recomandări în adresa Guvernului, Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției, precum și altor autorități publice, în vedere implementării eficiente a legislației.

27.02.2024 – A avut loc o ședință comună cu Instituțiile Naționale de Protecție a Drepturilor Omului și partenerii de dezvoltare, în contextul cooperării privind protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în Republica Moldova și sporirea gradului de percepție a acestora

Constatăm nepublicarea proceselor verbale ale ședințelor, pe ambele pagini web ale Parlamentului (www.parlament.md ; www.new.parlament.md). De regulă, procesele verbale se publică cu mare întârziere, uneori publicarea lor poate dura până la 2 luni. Totodată, doar ședința din 27.02.2024 a fost transmisă video.

- ❖ **CAPDR** – Au avut loc 6 ședințe în cadrul cărora au fost avizate 18 proiecte de acte normative, au fost emise 1 raport și 1 coraport; aprobate 5 decizii și efectuate 2 audieri publice.

01.02.2024 - Aprobarea [Regulamentului privind organizarea și funcționarea consiliului de experți pe lângă Comisia administrație publică și dezvoltare regională](#). Regulamentul privind organizarea și funcționarea consiliului de experți pe lângă Comisia administrație publică și dezvoltare regională este elaborat în temeiul pct. 8.1 din [Platforma de dialog și participare civică la procesul decizional al Parlamentului](#), aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 149/2023. De remarcat că până în prezent, un asemenea Consiliu de Experți nu există. În acest context ne exprimăm speranța că va avea un impact pozitiv asupra calității procesului legislativ.

De asemenea, în cadrul ședinței au fost avizate 3 proiecte de acte normative (*Este publicat [procesul verbal](#) al acestei ședinței*)

13.02.2024–A avut loc Audierea Agenției Geodeziei, Cartografiei și Cadastru în contextul reorganizării structurii organizatorice și restructurării domeniilor de activitate a acesteia, fiind adoptată o decizie. (*Nu este publicat procesul verbal al ședinței*)

14.02.2024 – A fost aprobat [Planul de activitate a Comisiei administrație publică și dezvoltare regională pentru anul 2024](#), fiind adoptată o decizie. De asemenea au fost avizate 7 proiecte de acte normative. (*Este publicat [procesul verbal](#) al ședinței*)

20.02.2024 – Audierea Raportului de progres pentru anul 2023 privind implementarea Proiectului de Înregistrare și Evaluare Funciară (PÎEF), fiind adoptată o decizie. (*Nu este publicat procesul verbal al ședinței*)

27.02.2024 - Ședință informativă privind aplicarea reglementărilor normative stabilite în actele de referință în raport cu subiectul chestiunii cu privire la Întovărășirile Pomicole și includerii terenurilor atribuite acestora în delimitările intravilanului unității administrativ-teritoriale, fiind adoptată o decizie. *(Nu este publicat procesul verbal al ședinței)*

28.02.2024 - Au fost examinate 10 proiecte de legi. A fost emis un raport, un coraport și 8 avize. *(Nu este publicat procesul verbal al ședinței)*

Aceste două Comisii au marcat câteva aspecte pozitive, cum ar fi aprobarea Planurilor de activitate și publicarea lor, publicarea parțială a proceselor verbale ale ședințelor (chiar dacă pe alocuri cu întârziere), publicarea parțială a deciziilor în urma controlului parlamentar.

Un aspect negativ este că procesele verbale de la 4 ședințe nu sunt publicate, iar ședințele Comisiei (cu excepția ședinței din 27.02.2024) nu sunt transmise/ înregistrate video

Pentru creșterea transparenței activității Comisiei recomandăm publicarea proceselor verbale ale ședințelor pe paginile web ale Parlamentului, în termeni cât mai restrânși și transmiterea și înregistrarea video a tuturor ședințelor Comisiei.

- ❖ **CJNI** - Au avut loc 5 ședințe ale Comisiei în cadrul cărora au fost aprobate 16 rapoarte, 4 corapoarte și 2 avize. Totodată a avut loc și o audiere publică înafara ședințelor comisiei.

Ședințele au avut loc la data de 18.01.2024, 01.02.2024 (2), 14.02.2024, 28.02.2024

Spre regret, trebuie să remarcăm unele tendințe negative care se mențin și în această început de sesiune și anume: Procesele verbale ale ședințelor nu sunt publicate iar un Planul de acțiuni nu există.

Prin urmare, recomandăm în continuare, elaborarea unui Plan de activitate și publicarea sa pe pagina web a Parlamentului, inclusiv procesele verbale ale ședințelor.

În cadrul ședinței plenare din 1 februarie au fost efectuate modificări privind componența Comisiei Juridice, Numiri și Imunități. Din 11 membri ai Comisiei au rămas doar 10.

Olesea Stamate și-a depus demisia din funcția de președinte a Comisiei, fiind substituită cu Veronica Roșca. În același timp, Vasile Bolea a fost exclus din Comisie cu votul majorității parlamentare. Evidențiem că potrivit art. 17 aliniatul (5) din Regulamentul Parlamentului, care prevede că dacă fracțiunile parlamentare nu ajung la un acord asupra componenței uneia sau mai multor comisii, Biroul permanent propune, iar Parlamentul hotărăște, cu votul majorității deputaților prezenți, asupra candidaturilor propuse de fracțiunile parlamentare, respectându-se principiul reprezentării proporționale și opțiunea personală a deputatului. Deși Regulamentul Parlamentului nu prevede o normă privind modificarea componenței comisiilor ca urmare a modificării numărului membrilor din fracțiuni, considerăm că art. 13 alin. (1) lit. d) și art. 17 alin. (5) ar urma să fie aplicate prin analogie. Astfel, constatăm că aceste prevederi au fost parțial respectate, deputatul Bolea nefiind întreat, în cadrul ședinței Biroului Permanent, despre opțiunea sa, când a fost propusă candidatura acestuia pentru includere în Comisia de control a finanțelor publice.

Totodată, luând în considerare că la etapa actuală 7 din cei 10 membri ai Comisiei fac parte din majoritatea parlamentară și doar 1 deputat reprezintă fracțiunea BCS în comisie ([HP 86/2021](#)), constatăm o reprezentativitate disproporționată a majorității și opoziției parlamentare. Pentru asigurarea reprezentativității opoziției în organele de lucru ale Parlamentului, recomandăm fie completarea componenței CJNI cu 1 reprezentant al opoziției parlamentare fie reducerea numărului deputaților care reprezintă majoritatea parlamentară.. Pentru comparație, arătăm că CAPDR este constituită din 9 deputați, dintre care 5 sunt exponenți ai majorității parlamentare, 2- fac parte din BCS; 1- deputat neafiliat; 1- deputat independent.